

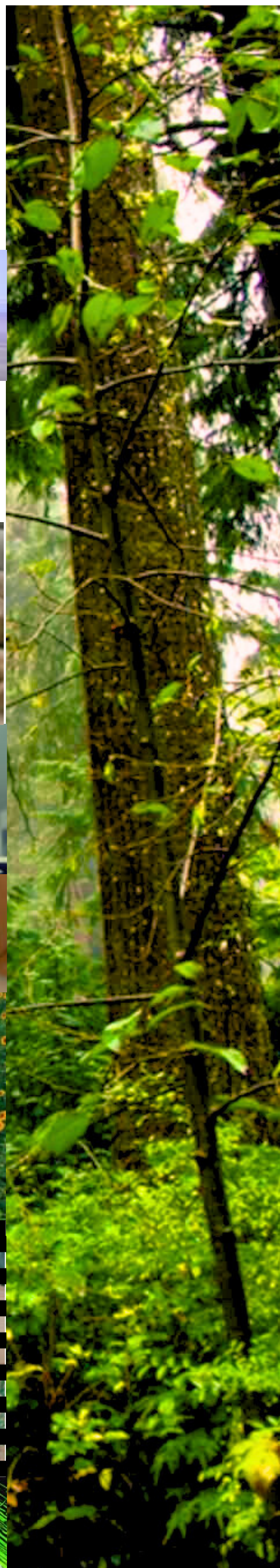
KÖŞE



100
MİLLİ MÜCADELE'NİN YÜZÜNCÜ YILI

ZEYNEP - SALİH ALP MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ
3 AYLIK EĞİTİM VE KÜLTÜR DERGİSİDİR.
ARALIK-OCAK-ŞUBAT
2023-2024

DISITAL



KÖŞE

EĞİTİM - KÜLTÜR DERGİSİ

ZEYNEP-SALİH ALP MESLEKİ VE
TEKNİK ANADOLU LİSESİ ADINA
YAYIN SAHİBİ - GENEL YAYIN
YÖNETMENİ

SERAP YAMAN

YAYIN SORUMLUSU

AYKUT AY

YAYIN EDITÖRÜ

FATİH DOĞAN

YAYIN DANIŞMANI

GÜLÜMSER VURAL
SÜMEYYE AKASYA ÖNAL

HABER SORUMLUSU

FİLİZ BAŞAK TUNÇEL
MEDİNE GÜLER CANBALOĞLU

GRAFİK TASARIM

ŞADIYE AKKAYA

ZEYNEP-SALİH ALP MESLEKİ VE TEKNİK
ANADOLU LİSESİ YAYINIDIR. HER HAKKI
SAKLIDIR. ÇOĞALTILAMAZ VE PARA İLE
SATILAMAZ.

ADRES: ZEYNEP-SALİH ALP MTAL
GAYRET MAHALLESİ, İVEDİK CADDESİ,
GÜLDERELİ SOKAK, NO:2, 06170
TELEFON: 03123155429
YENİMAHALLE/ANKARA

İÇİNDEKİLER

BİLGİ ÇAĞINDA DİJİTAL EĞİTİM; DEĞERLERİ ZENGİNLEŞTİRMEK	6
DİJİTAL ÇAĞDA RTV’NİN ÖNEMİ	7
SOSYAL MEDYANIN OLUMLU VE OLUMSUZ YÖNLERİ NELERDİR?	8
DİJİTAL ÇAĞDA COĞRAFYA	9
DÜNYA İNSAN HAKLARI GÜNÜ RÖPORTAJI	10
DÜNYA İNSAN HAKLARI GÜNÜ RÖPORTAJI	11
27 ARALIK ATATÜRK’ÜN ANKARA’YA GELİŞİ	12
DİJİTALLEŞMENİN GIDA SEKTÖRÜNE ETKİSİ	13
AİLE VE TÜKETİCİ HİZMETLERİ ALANININ PENCERESİNDEN	
DİJİTALLEŞMENİN AİLE ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	14
DİJİTAL ÇAĞDA ÇOCUK YETİŞTİRMEK	15
İLETİŞİM BİÇİMİ OLARAK EMOJİLER	17
RENGARENK DÜNYASIYLA GRAFİK TASARIM	18
RENGARENK DÜNYASIYLA GRAFİK TASARIM	19
FELSEFE SOKAĞI	20
MODA TASARIM ATÖLYESİNDE FİZİK	21
DİJİTAL ÇAĞDA RADYO TELEVİZYON	22
TEKNOLOJİ BAĞIMLILIĞI DERKEN	23



1881 - ∞

En mühim ve feyizli vazifelerimiz milli eğitim işleridir. Milli eğitim işlerinde mutlaka muzaffer olmak lazımdır. Bir milletin hakiki kurtuluşu ancak bu suretle olur.(1922)

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

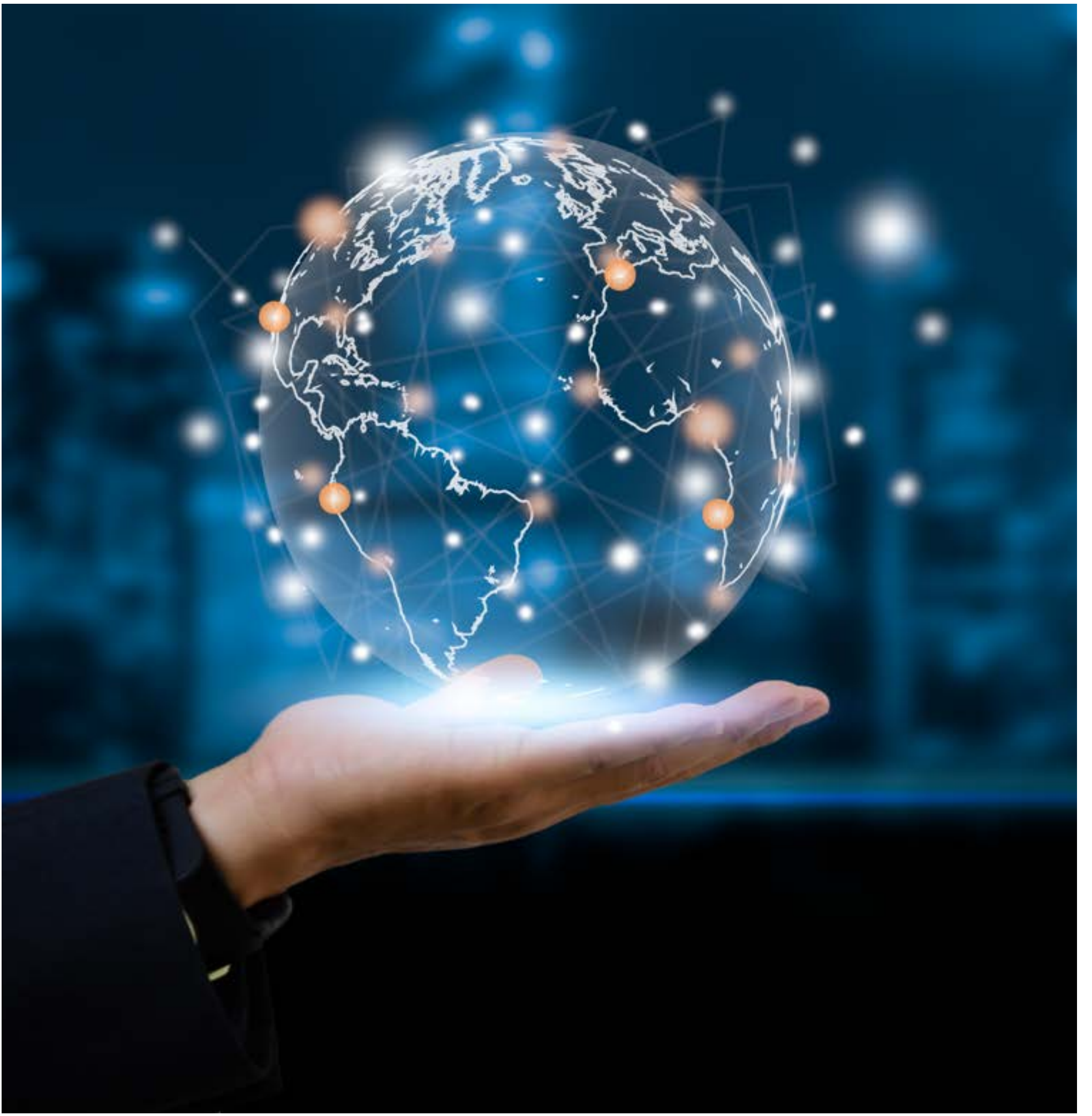
VİZYONUMUZ;

Kaliteli insan yetiştirmek, kaliteli meslek elemanlarını sektörlere kazandırmak, kaliteli yaşam rehberliği yapmak.

MİSYONUMUZ;

Türkiye Cumhuriyeti'ne ve Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı; dürüst, çalışkan, kendine güveni olan fertler yetiştirmek. Mesleki anlayışa sahip, bilgili, modern çağın teknolojisi ile donanmış, gelişime açık ve yenilikçi bireyler yetiştirmek. Geleceğe umutla bakan, yaşama sıkı sıkı sarılan mutlu ve huzurlu bireyleri topluma kazandırmak.

Zeynep - Salih Alp Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi ailesi olarak amacımız; ülkesine ve vatanına bağlı, milli ve manevi değerlerine sahip çıkıp onları yücelten, ahlaki değerlerle donanmış güçlü kişilik yapısına sahip bireyler yetiştirmektir.



BİLGİ ÇAĞINDA DİJİTAL EĞİTİM: DEĞERLERİ ZENGİNLEŞTİRMEK

Günümüzde, dijital çağın etkisiyle birlikte hayatımızda bir dönüşüm yaşanıyor. Teknolojinin hızlı ilerlemesi, yaşantımızı ve iletişimimizi önemli ölçüde etkiliyor. Bu değişimle birlikte özellikle gençler olarak hayatımızın önemli bir kısmını dijital alanlarda geçiriyoruz. Peki, bu dijital çağda değerlerimizi ve alanlarımızı nasıl koruyabilir ve geliştirebiliriz?

Bilgi çağında yaşadığımızı düşünürsek eğitim ve bilgi paylaşımının da dijital alanlarda hızla geliştiğini görebiliriz. Şair ve düşünürlerden biri olan Bilge Karasu'nun söylediği gibi; "Gerçek bilgi, paylaştıkça çoğalan bir hazinedir." Dijital ortamları, bu bilgi hazinesini artırma ve paylaşma konusunda kullanabiliriz. Eğitim platformları, dijital kütüphaneler ve sanal sınıflar bilgi alanlarımızı zenginleştirebilir.

Ancak dijital çağın beraberinde getirdiği sosyal medya gibi platformlar, ahlaki sorumluluklarımızı da arttırıyor. İslam âlimi İmam Gazali'nin ifade ettiği gibi; "Dilinizi törpüleyin ki kalpleriniz yumuşasın." Sosyal medyada yapılacak paylaşımlar, ahlaki değerlere uygun olmalı, kardeşlik duygularımızı güçlendirmelidir.

Dinimiz İslam, her dönemde yaşanan değişimlere ayak uydurabilme esnekliğine sahiptir. Dijital çağda da İslami duyarlılıkla hareket etmeliyiz. Peygamber Efendimizin şu hadisi, bu konuda rehberlik eder: "Her işte bir güzellik vardır; insanın din kardeşine yardım etmesi de bir güzelliştir." Dijital alanlarda da bu güzellikleri yaratmalı, birbirimize destek olmalıyız.

Dijital çağda alanlarımızı korumak, geliştirmek ve değerlerimize uygun şekilde kullanmak geleceğimizin teminatıdır. Unutmayalım ki teknoloji araçtır, amaç değil. Ahlaki değerlerimizi dijital dünyaya taşıdığımızda bu çağın nimetlerinden en güzel şekilde faydalanabiliriz.



DİJİTAL ÇAĞDA *RTV*'nin ÖNEMİ

Sümeyye Akasya Önal: Bize kendinizden bahseder misiniz?

Aykut Ay: Merhaba ismim Aykut Ay, Yenimahalle Zeynep-Salih Alp Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde müdür yardımcısıyım. Aynı zamanda Radyo-Televizyon alanı öğretmeniyim. 2010 yılından beri okulumuzda görev yapıyorum. Önce öğretmenlik, sonra alan şefliği yaptım. Şu an müdür yardımcılığı görevime devam ediyorum.

Sümeyye Akasya Önal: Dijital çağ hakkında genel görüşleriniz nedir?

Aykut Ay: Dijital çağ, günümüz çağını tanımlayan bir kavram aslında; iyi yönleriyle ve kötü yönleriyle...

Dijitalleşme her zaman insanların hayatında, eğitimde, sanatta ve ekonomide büyük kolaylıklar sağlıyor. Bu dijital çağı kaçırmamamız lazım, yakalamamız lazım. Bunun için de bütün gücümüzü bu dijitalizasyonun içerisine konumlandırmamız lazım.

Sümeyye Akasya Önal: Teknolojinin gelişmesinde olumlu ya da olumsuz yönler sizce neler?

Aykut Ay: Teknolojinin gelişimini öncelikle kendi sektörümde; yani eğitim hayatı anlamında düşünmek lazım. Özellikle uzaktan eğitimin önemini yaşadığımız pandemiden sonra gördük. Dijital eğitim; hayatımızı kolaylaştırıyor, bilgiye erişimi kolaylaştırıyor ve bu da bize olumlu bir yön sağlıyor ama tabii bunun karşısında olumsuzluklar da var. Bilgiye kolay erişmek bizim daha az çabalamamıza sebep oluyor ama bu bazen hayatımızda çok faydalı olmuyor. İnsanın düşünme yeteneğini, kitap okuma yeteneğini ve felsefi düşünmesini köreltiyor bence. Artılarını eksilerini birey bazında değerlendirmemiz lazım.

Bireyin hayatının olağan akışında her hangi bir sıkıntı yaratmıyorsa ve onu gerçekten motive ediyorsa olumlu; ama bireyin bütün hayatını ekran karşısında geçirmesine sebep oluyorsa olumsuz olarak değerlendirilebilir.

Sümeyye Akasya Önal: Sizce önümüzdeki yıllarda teknoloji nasıl gelişir?

Aykut Ay: Şu an endüstride özellikle yapay zekanın ve yapay zekaya bağlı yazılımların büyük bir gelişimi söz konusu. Artık hemen hemen her şeyi yapay zeka sayesinde yapabiliyoruz ve bu bizim hem eğitimle ilgili konularımızı, hem sosyal hayatımızı, hem de günlük yaşamamızda yaptıklarımızı etkiliyor. İleride özellikle yapay zekanın daha da gelişeceğini düşünüyorum. "Makine öğrenmesi" de denilen nesnelerin öğrenmesi; robotik teknolojilerin ve özellikle uzak teknolojileriyle beraber bu sanal etkinliklerin arttığı, eğitim hayatından sosyal hayata kadar her türlü öğrenmenin gerçekleştiği bir öğrenme şekli. İçindeki malzemeler bittiğinde markete sipariş veren buzdolaplarından bahsediliyor. Kullandığımız bilgisayar yazılımlarında saatlerce uğraştığımız işlemler, artık bir tuşla kısa yoldan yapılıyor. Bunlarla ilgili programların aktif edildiği bir dönemden bahsediyoruz. Yapay zeka bizi etkisi altına alacak ve bu süreç hızla ilerleyecek.

Aykut Ay: Esasında radyo-televizyon olarak sınırlandırmamız gerekiyor. Bizim multi medya teknolojileri dediğimiz tiyatro, sessiz sinema, radyo ve televizyondan sonra dijital platformlar devreye girdi ve bunlara içerik oluşturuldu. Yarışmalardan dizilere kadar her programı eskiden canlı ya da banttan izleyebiliyorken bunlara artık istediğimiz gün ve saatte ulaşabiliyoruz. Yani bunları radyo televizyonla sınırlandırmamamız lazım. Sosyal medyanın, multi medya ve platform yayıncılığının, çeşitli video ve müzik yayınlarının, hatta oyunların da dahil olduğu, görsel-işitsel tekniklerin kullanıldığı; yayıncılığı, gazeteciliği, radyoyu ve televizyonu içine alan bir döneme doğru gidiyoruz. Başlayalı bayağı oldu. Ben bunun önümüzdeki 3-5 yılda etkili olacağını; podcast yayıncılığının, youtube yayıncılığının, televizyon ve radyo yayıncılığının daha farklı mecralarda yapılabileceğini; hatta çokbüyük yatırımlar yerine insanların kendi evlerinde bir bilgisayar, bir mikrofon ve basit bir hazırlıkla yayınlar yapabileceklerini, ses kayıtları alıp müzik yayınlarını evlerinde gerçekleştirebileceklerini düşünüyorum.

Sümeyye Akasya Önal: Öğrencilerinize söylemek istediğiniz bir şey var mı?

Aykut Ay: Derslerimde, sosyal hayatımda ya da mezun olan arkadaşlarımızla görüştüğümüzde hep şunu söylüyorum: Çağı, kendi sınırlarımızın dışına çıkarak yakalamamız lazım. Kesinlikle dil öğrenmek, hatta ikinci dil öğrenmek lazım. Bilgisayarı iyi kullanma becerisine sahip olmak lazım. Bilişim teknolojilerine hakim olmak lazım. Çünkü hepsi iç içe girmiş durumda. Sadece program öğrenmek değil, o programın geliştirilmesindeki süreçleri de bilmek; sadece dergi tasarımı yapmak değil, o dergiyi dijital ortamlara aktarabilmek lazım. Yani sadece programları değil, kültürel temellerini de bilmek lazım. Okuduğumuz bir kitabı, izlediğimiz bir filmi irdeleyebilecek kadar edebiyat ve sinematografi bilmemiz lazım. Bizim gibi eğitim-öğretim alanlarının iletişim ve bilişim gibi teknolojiyle daha içli dışlı alanları sürekli ve güncel bir biçimde takip etmesi lazım. Bu yüzden sadece bize verilenle değil, bize verilenlerin üzerine bir şeyler koyarak ilerlememiz lazım. İnsanın bilgisi bir noktada sınırlı kalıyor ve bu noktada internetin derin mecralarına girip oralarda araştırma yapmak gerekiyor. Kesinlikle üniversite eğitimini tavsiye ediyorum. Bunun dışında yüksek lisans ve Erasmus programlarıyla yurt dışına gidilerek oralardaki eğitim ortamlarının görülmesinin önemli olduğunu düşünüyorum. Türkiye'yi kesinlikle gezmek gerekiyor. Türkiye sınırları içerisindeki hemen hemen her yeri görüp buraların kültürlerini analiz etmek gerekiyor. Buralarda yaşayan insanlarla sohbet etmek gerekiyor. Fotoğraf çekmek, hatta kısa filmler çekmek gerekiyor. Bu şekilde yurt içinden ve yurt dışından ne kadar çok insanla kültür bağı oluşturursak bize o kadar faydalı olacak.

Sümeyye Akasya Önal: Teşekkür ederiz.

Aykut Ay: Ben teşekkür ederim, elinize sağlık

SÜMEYYE AKASYA ÖNAL

Sosyal Medyanın Olumlu Ve Olumsuz Yönleri Nelerdir?

Günümüzde teknolojiyi birçok alanda kullanıyoruz ve hayatımızı ne kadar kolaylaştırdığı su götürmez bir gerçek. Fakat hayatımızda büyük kolaylıklar sağlayan teknoloji acaba bize hiç zarar vermiyor mu? Veriyorsa da biz bunun farkında mıyız? Eskiden internet sadece zorunlu sebeplerle kullanılır, internete sadece araştırma yapmak için başvurulurdu. Artık günlük hayatımızda alışverişten sosyal ihtiyaçlarımıza kadar her türlü soru ve sorunumuzu çözmeyi vadeder hale geldi.

En basit tabiri ile sosyal medyanın, insanların sanal ortamda birbiri ile farklı şekillerde etkileşime girmesini sağlayan web tabanlı siteler olduğunu söyleyebiliriz. Bu sitelere verilebilecek örneklerden bazıları: Facebook, Snapchat, Instagram, Twitter, LinkedIn ve hatta Youtube...Sosyal medya adı üstünde sosyal bağlantılarımızı güçlendirir, çok uzaktaki hatta farklı ülkelerdeki insanlarla istediğimiz zaman iletişim kurmamızı sağlar. Farklı kültür ve kökendeki kişilerle iletişim kurmak farklılıklara saygı duymamızı sağlar. Kendi özelliklerimizin, paylaşımlarımızın başkaları tarafından beğenilmesi kendimize güvenimizi artırabileceği gibi beğenilmemek de öz güven eksikliğine yol açabilir. İşte burada sosyal medyanın birçok olumsuz etkisinden biri ortaya çıkıyor. Dünyanın farklı yerlerinde daha lüks yaşam süren ve fiziksel açıdan daha güzel olan insanların var olduğunu görmek benlik algımıza zarar verebilir. Çektiğimiz özçekim (selfie) fotoğrafları sanal ortamda paylaşarak kimlerin resmi beğenip beğenmediğine bakmak, öz güvenimize zarar verebilir. Hatta paylaştığımız fotoğraflarımıza sürekli bakmamız, kendimizde sürekli kusur bulmamıza sebep olur. Evet sosyal medya, insanları mesafelere takılmadan yakınlılaştırıyor olabilir ama uzmanlar bu durumun insanları ironik biçimde yalnızlık ve depresyona ittiğini söylüyor. Yine yapılan araştırmalar sosyal medyayı çok sık kullananların kullanmayanlara göre üç kat daha fazla depresyon riski taşıdığını söylüyor.

Kendi adıma ben bir sosyal medya bağımlısı değilim.

Peki sen sosyal medya bağımlısı mısın? Bir sonraki yazımızda sosyal medya bağımlılığımız test edelim.

Deniz AYDIN

Bilişim Teknolojileri alanı 12. sınıf öğrencisi Zeynep Kabakçı: “Sosyal medyanın olumlu yönleri; istediğim zaman birilerini arayıp ulaşabilmem ve sosyal medyada vakit geçirebilmem. Olumsuz yönleri ise göz sağlığına olan zararları yanında dikkat dağınıklığına sebep olabilmesidir.”

Bilişim Teknolojileri alanı 12. sınıf öğrencisi Hasan Kızılca: “Sosyal medyanın olumlu yönü, genel olarak iletişim özelliğidir. Olumsuz yönü ise yalan haberler vasıtası ile manipülasyon eylemlerinin fazla olmasıdır.”

Bilişim Teknolojileri alanı 12. sınıf öğrencisi Asuman Gündüz: “Sosyal medyanın olumlu yönü, bilgiye ulaşım. Gündemdeki haberler anlık olarak yayımlandığı için dünyadaki ve Türkiye’deki gelişmelerden ve olaylardan anında haberimiz oluyor. Olumsuz yönü ise bağımlılık yapması.”

Bilişim Teknolojileri alanı 12. sınıf öğrencisi Ezgi Şahin: Sosyal medyanın olumlu yönü, uzaktaki akrabalarımızın ne yaptıklarını hemen öğrenebilmemiz. Olumsuz yönü ise ailemizden uzaklaştırması ve içimize kapanmamıza neden olabilmesi.

DİJİTAL ÇAĞDA COĞRAFYA

Coğrafya, doğal çevre ve insan ilişkilerini inceleyen bir bilim dalıdır. Coğrafya sayesinde doğal çevremizi tanıyarak bu çevreden nasıl yararlanacağımızı öğreniriz. Coğrafyanın inceleme alanı çok geniştir. İnsan, hayatını sürdürebilmek için bitkilerden, madenlerden ve su gibi doğal kaynaklardan faydalanır. Çevresinde birtakım değişiklikler meydana getirir. Toprağı işler, fabrikalar kurar, barınmak için evler yapar ve yerleşim yerleri kurar. Bir yerden başka bir yere gitmek için yollar oluşturur. Bu faaliyetlerini yaparken sahip olduğu bilgi ve becerilerinden faydalanır. Bilgi ve beceriler ise geçmişten günümüze çok büyük değişim ve gelişim göstermiştir.

Küreselleşen dünyamızda toplumlar ve ülkeler birbirlerini daha yakından tanıyarak ekonomik, sosyal ve kültürel ilişkilerini geliştirmeye çalışmaktadır. Bu amacı gerçekleştirmede ise en önemli seçeneklerden biri coğrafyadır. Harita becerisi, gözlem, zamanı algılama, değişimi kavrama, mekan ve insan arasında bağ kurma insanlar için önemli kazanımlardır.

Dijital çağın öğrencileri kendilerinden öncekilerin özelliklerini taşıdığı gibi, kendilerinden sonrakilere de etkili olacaktır. Teknolojik gelişmeler ile insanlar artık sadece bulunduğu coğrafi sınırların içiyle değil tüm dünya ile etkileşim içindedir. Biz de öğrencilerimizi bu çağa uygun bireyler olarak yetiştirmeliyiz.

Öğrencilerin yaşadıkları coğrafyada ya da dünyanın başka bir yerinde meydana gelen olayları, coğrafi kavramları kullanarak analiz edebilmeleri beklenmektedir. Ayrıca bu olayların meydana getirdiği sorunlar için çözüm üretebilmeleri de önemlidir. Dijital ortamlar öğrenciye bu alanlarda çok büyük kolaylık sağlamaktadır.

Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS); coğrafi verilerin (sosyal ekonomik çevresel vb) toplanması, depolanması, işlenmesi, sorgulanması ve sunulması fonksiyonlarını yerine getiren çok önemli bir uygulamadır. Örneğin; doğal afetlerde acil müdahaleyi kolaylaştırır. Pek çok veriye CBS ile kolayca ulaşılabilir.

Coğrafya öğretiminde dijital yöntemlerden faydalanmak son derece önemlidir. Kavram ve olayları göstererek açıklayabilmek temel öğretme yöntemlerindendir. Dijital araç ve yöntemlerden maksimum düzeyde faydalanmayı bilmemiz gerekmektedir. Coğrafi bilgi sistemleri günümüzde eğitimde, sağlıkta, belediye hizmetlerinde, ulaşım, tarımda, ormancılıkta ve afet yönetiminde kullanılmaktadır.

Coğrafyayı etkili kullanan devletler hem geçmişte hem de günümüzde diğerlerine üstünlük sağlamışlardır. Ülkesini ve dünyayı daha iyi tanıyan nesiller yetiştirebilmeliyiz.

Kaynakça: Ardıç Ebru, Altan Adnan (2017) Dijital Çağın Öğreneni. Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkiye

-
Meyra Özgöl Çalık: İnsan hakları nedir?

Arzu Onur: İnsan hakları, insanın yalnızca insan olması nedeniyle doğuştan sahip olduğu vazgeçilmez ve devredilmez haklardır.

Meyra Özgöl Çalık: Temel insan haklarımızdan örnekler verebilir misiniz?

Arzu Onur: Tabii ki. En temel insan hakkı yaşama hakkıdır. Sonra kişi dokunulmazlığı hakkı, din ve vicdan özgürlüğü, sağlık hakkı, eğitim hakkı, ayrımcılıktan korunma hakkı gibi pek çok hak ve özgürlük örneği verilebilir.

Meyra Özgöl Çalık: İnsan hakları kaçaya ayrılır?

Arzu Onur: İnsan hakları üç grupta toplanabilir: Birinci grup klasik haklardır. Bu haklar daha çok koruyucu haklar olarak bilinir. Yaşama, kişi dokunulmazlığı, özel yaşamın gizliliği gibi haklar bu kapsamda değerlendirilir.

İkinci grup haklar sosyal ve ekonomik haklar denilen ve isteme hakları olarak da ifade edilen haklardır. Eğitim hakkı, çalışma hakkı, barınma hakkı, sosyal güvenlik hakkı, sağlık ve çevre hakkı gibi haklar bir devletin vatandaşı olmamız dolayısıyla devletten bekleyebileceklerimizi, talep edebileceklerimizi ifade eder.

Üçüncü grup haklar ise siyasal haklardır.

Bunlara da katılma hakları denebilir. Vatandaşlık hakkı, seçme seçilme hakkı, dilekçe yazma, kamu denetçisine başvurabilme, siyasi faaliyette bulunma hakkı gibi haklardır.

Meyra Özgöl Çalık: 10 Aralık 1948’de oluşturulan “İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi” neyi amaçlar?

Arzu Onur: Şimdi Meyracığım, burada insan düşüncesine bakmak gerekir. İnsan, değerli ve onurlu bir varlıktır, yani bu doğuştan böyledir. Bir anlamda “Eşref-i Mahlukat”tır. İnsanın doğuştan getirdiği bu değer ve onur, ancak insanca bir yaşam sürerse korunabilir. İşte insanın onur ve değerini korumasının koşulu da insan hak ve özgürlüklerinin kullanılabilmesine bağlıdır. Yani kısaca insana insanca yaklaşmak demektir.

10 Aralık 1948’de Birleşmiş Milletler tarafından yayımlanan İnsan hakları Evrensel Bildirgesi de tüm dünyada insanın onurunun ve değerinin korunmasını da sağlamak, insana yönelik her türlü insanlık dışı muameleyi de önlemek amacını taşımıştır.

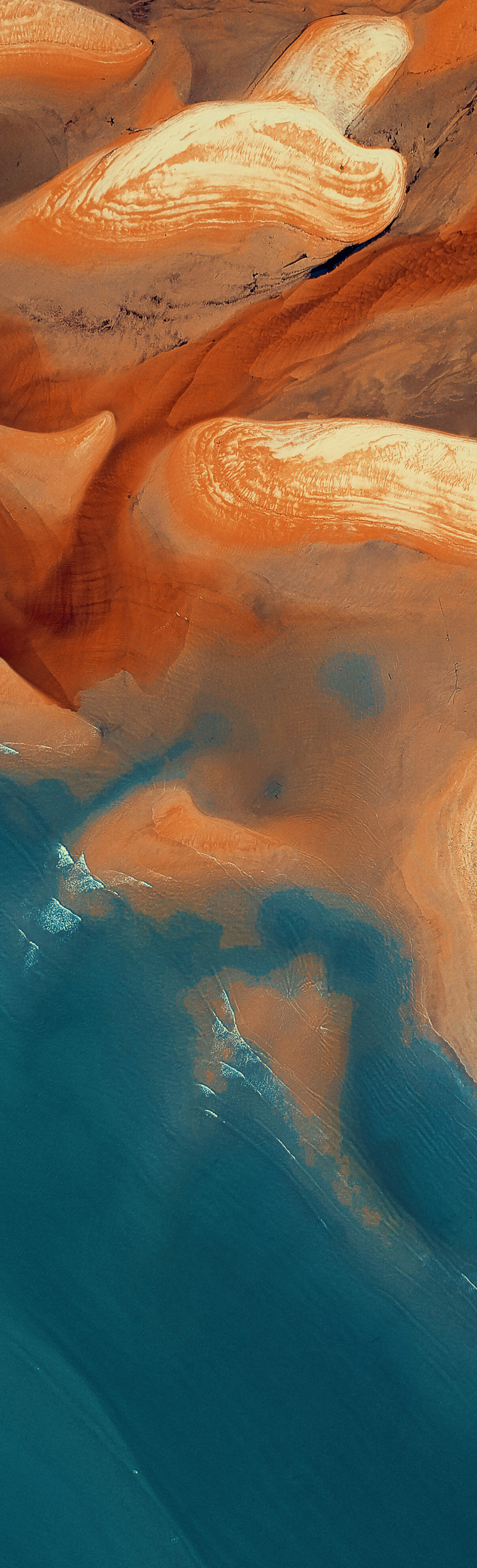
Meyra Özgöl Çalık: İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi hangi olayların sonucunda ortaya çıkmıştır?

Arzu Onur: Dünyada insan hakları kavramının gelişim sürecine en çok etkili olan olayları kısaca özetlemeye çalışayım: 1215 yılında İngiltere’de kralın yetkilerini toprak sahiplerinin lehine kısıtlayan Magna Carta yani Büyük Özgürlük Fermanı, 1776’da yayımlanan Amerikan Bağımsızlık Bildirgesi -ki bu bildiri de insanların yaşam, özgürlük ve mutluluğa erişme haklarından söz eder-, sonra da 1789’da Fransız Devrimi sonrasında yayımlanan “İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirgesi”, Avrupa ve dünyada kişi hak ve özgürlükleri konusunda çok etkili olmuştur.



ARZU ONUR

Dünya İnsan Hakları Günü



Meyra Özgül Çalık: İnsanların, hak ve özgürlükleri ile demokrasi konusundaki farkındalıkları neleri değiştirir?

Arzu Onur: Evet Meyra. Asıl konuşmamız gereken sanırım bu. Bugün içinde yaşadığımız dünyaya baktığımızda ne görüyoruz, ne hissediyoruz? Tarih boyunca kan, gözyaşı, yoksulluk, savaş, göç, zulüm hep vardı ve hâlâ var. Oysa uzayda bir yaşam bulmak ve kurmak için ülkeler arası bir yarış var. Bu dünyada huzur, güven ve barış içerisinde yaşayabilmeyi çok iyi başarmışız gibi... Teknolojinin gelişme hızı baş döndürücü. İnsanlığın geldiği noktada bilgi birikimi de, kültürel birikimi de haliyle diğer çağlara göre en üst seviyede. Ancak, ne savaşın önüne geçebiliyoruz, ne insanın insana zulmünü bitirebiliyoruz. İşte bu konu daha doğrusu soru,n bence eğitimin de kalbinde yer alması gereken bir konu. Dünyanın da tarihin de öznesi insandır. İnsanın nasıl yetiştiği, bilinçlilik düzeyi eğitimin konusudur çünkü. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, dünyanın her yerinde insanı korumayı amaçlar dedik; ülkemiz de dahil 48 ülke tarafından imzalanan bu bildirgenin varlığı -ki bu bildirgeye imza atan ülkeler şunu demiş oluyorlar; “Ben ülkemde anayasa ve yasalarım ile insan hak ve özgürlüklerini tanıyacağıma, koruyacağıma ve bunları geliştireceğime söz veriyorum.”- dünyada insan hakları ihlallerinin önüne geçmeye yetmiyor, yetmeyecek de. Sorunlar, tek tek insanların yaygın ve örgün eğitim yoluyla insan hak ve özgürlükleri konusunda bilinçlenmeleri, bunları içselleştirebilmeleri ve demokrasiyi de sadece bir yönetim şekli olarak değil bir yaşam kültürü olarak benimseyebilmeleriyle aşılabacaktır. Hak ve özgürlüklerin yasalarda yer alması hukuken çok önemli ancak bunlar eğer insan eylemlerinde bir karşılık bulmuyorsa sadece kâğıt üzerinde kalan cansız ve ruhsuz varlıklara dönüşüyor. Bu konuda ne söylense az ama şöyle toparlayayım: Felsefe, bize insanın “etik eylem” olanaklarından söz eder. Etik eylem, insanı ve değerlerini el üstünde tutan, değer çiğnemeyen eylemdir. Çıkarlarımızla, beklentilerimizle belirlenmeyip değerler tarafından belirlenen eylemlerdir. Ancak insan hak ve özgürlükleri konusunda gerçekten eğitilmiş bilinçli insan etik eylem gerçekleştirebilme olanağına sahiptir. Hele ki dijital dönüşümün bunca hız kazandığı 21. yy’da merkeze insan ve insan haklarını koymamız bir zorunluluk olarak görünüyor. Aksi takdirde insanlığın sonunu yine insan getirecek. Huzurun, barışın, güvenin tüm dünyada hakim kullanılmasında insan hakları eğitiminin çok şey değiştireceğine inanıyorum. Çünkü ülke politikaları siyasetçiler tarafından belirleniyorsa da onları da belirleyen halktır. Halk da tek tek insanlardan oluşur. İnsana insan olmak yakışır!

27 ARALIK

ATATÜRK'ÜN ANKARA'YA GELİŞİ



Okulumuz Zeynep-Salih Alp Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nin spor salonunda Atatürk'ün Ankara'ya gelişinin 104. yılını 27 Aralık 2023 tarihinde büyük bir coşkuyla kutladık.

Bozkırın ortasında bulunan bu büyük boşluktan büyük bir milletin nasıl oluşturulduğunu gözlerinin içi parlayan, geleceğe umutla bakan güzel öğrencilerimizle birlikte anlattık.

Atamızın Ankara'ya gelişiyile şekillenen Cumhuriyetimize zemin hazırlayan bu büyük günde hem Mustafa Kemal Atatürk'ü hem bugünün anlam ve önemini hem de Atamıza 104 yıl önce yapılan karşılamayı şiirlerle, duygulu ve anlamlı metinlerle, kültürümüzün bir parçası olan seğmenlerimizle kutlayarak o coşkulu günü tekrar yaşamının sevincini duyduk.

Bu coşkunun ve tarih bilincinin yüzyıllar boyu devam etmesi, o dönemlerdeki heyecanımızın süregelmesi ve her yıl aynı sevinç etrafında birleşilmesi dileğiyle...

27 ARALIK - ATATÜRK'ÜN ANKARA'YA GELİŞİ

Tarih 27 Aralık 1919, günlerden Cumartesi.

Hava umulanın aksine açık ve ılık.

Birkaç gün önce sepeleyen kar tutmamış.

Halk, Çankaya bağlarının batısındaki Kırşehir yoluna açılan yokuş boyunca akın akın yollarda.

Kulaklar minarelerde.

O tarihi anı, selalarla bütün Ankara'ya müezzinler duyuracaktır.

Mustafa Kemal'i karşılamaya çıkanlar arasında bölük bölük seğmenler göz alıcı bir biçimde.

Hepsi de çakı gibi.

Kimi atlı, kimi yaya.

Kiminin sağ omuzunda baltaları asılı, kiminin martini tüfekleri çapraz.

Şal kuşakları arasında hançerleri parlıyor gözleri gibi.

Abdal Hasanlar, Deli Haydarlar, Kara Mahmutlar, Mohaç'tan , Çaldıran'dan ya da bir başka er meydanından sabırsız bir bekleyiş bu.

Saatler öğleden sonra üçü on geçeyi gösterirken , o selalar duyulduğunda cümle halk arasında bir dalgalanma oldu. Halk yokuş başına doğru hareket etti . Bir büyük mutluluk, bir sevinçli telaş, bir büyük heyecan sarmıştı Ankaralıları.

Geliyordu Mustafa Kemal. Geliyordu taşı kara bahtı kara Ankara'nın talihini değiştirmeye. Onu karşılayan bir avuç insanın ona verdiği güçle, azimle milletin de talihinin değişeceği, ileride kurulacak olan yeni Türkiye

Cumhuriyeti'nin temellerinin atılacağı bu bozkıra geliyordu Mustafa Kemal Atatürk.

Samsun'dan başlayan bir milletin kurtuluş destanının; Mustafa Kemal'in Ankara'ya gelmesiyle yaralı bir ulusun artık yeniden şahlanışının tarihiydi aslında 27 Aralık.

O gün Mustafa Kemal'e verilen tüm sözleri bizler bugün de tutmaya söz verdik. Bu coşkunun ve tarih bilincinin yüzyıllar boyu devam etmesi, o dönemlerdeki heyecanımızın süregelmesi ve her yıl aynı sevinçle haklı gurur etrafında birleşilmesi dileğiyle...

MELTEM KARAOSMANOĞLU

DİJİTALLEŞMENİN GIDA SEKTÖRÜNE ETKİSİ

Tarım ve gıda sektörlerinin insanlığın temel besin ihtiyacını karşılamaları açısından büyük önemi olduğu bilinmektedir. Dünyada kaynaklarımızın giderek kirlendiğini ve azaldığını düşünürsek gelecek nesillerin de gıda ihtiyacını karşılayabilmesi için ürünlerin yaşam döngüsü boyunca yönetilmesi önemlidir.

Gıda sektöründe dijitalleşmenin sağlanabilmesi için dijitalleşmenin, öncelik sıralamasının en başına alınması bir zorunluluktur. Değişimi görmezden gelmeden yeni teknolojiler kabul edildiğinde dijitalleşme öncesinde durum tespiti yapılmalı, böylece gıda işletmesinin nerede dijitalleşme eksiği olduğu tespit edilmelidir.

Dünyada toplam araziler içerisinde Türkiye'nin tarım arazileri payı yüksek olması nedeniyle giderek artan nüfusu besleyebilmek için dijitalleşmeye önem verilmeli ve verimlilik sağlanmalıdır.

Dijitalleşme, gıda üretim sürecinin her noktasında gerçek zamanlı olarak neler olduğunu bilerek; kalite ve verimliliği etkileyen değişkenleri ve bilinmeyenleri ortadan kaldırmak anlamına gelmektedir. Üretim verilerinin dijital olarak kaydedilmesi ve analiz edilmesi, değişkenlerin ürününüzü nasıl doğrudan etkilediğini görmeyi mümkün kılmaktadır. Bununla birlikte; farklı ham madde kaliteleriyle sonuçların en iyi nasıl optimize edileceğine dair daha derin bir anlayış oluşturmak için geçmiş üretim döngülerinden veri setleriyle karşılaştırmalar yapılabilmektedir.

Gıda ürünleri bozulabilir özellikte ürünler olduğundan, özelliğini insan sağlığını tehlikeye atmayacak şekilde koruması için üretim anından tüketiciye ulaştığı ana kadar gıdanın kontrol altında tutulması gerekmektedir. Dijital sistemler aracılığı ile yapılan bu kontroller hem ürünlerin ekonomik anlamda kaybını önler hem de israfın önüne geçilmesini sağlar. Bu nedenle gıda ürünlerinde ürün yaşam döngüsünün yönetilmesi gerekmektedir. Bu yönetim ise dijital dönüşüm ile mümkündür.



AİLE VE TÜKETİCİ HİZMETLERİ ALANININ PENCERESİNDEN DİJİTALLEŞMENİN AİLE ÜZERİNDEKİ ETKİSİ



Günümüzde hızla ilerleyen dijitalleşme, aile yaşantısını temelinden etkileyen bir dönüşüme sebep oluyor. İletişim, eğitim ve ilişkiler üzerindeki etkileriyle dijital teknolojiler aile dinamiklerini derinlemesine değiştiriyor. Dijitalleşme, öncelikle aile bireyleri arasındaki iletişimi hem kolaylaştırıyor hem de zorlaştırıyor. Teknolojik araçlar sayesinde anlık iletişim mümkün olsa da yüz yüze iletişimde azalma eğilimi gözlemleniyor. Aile üyeleri, mobil cihazlar aracılığıyla birbirleriyle sürekli bağlantıda olsalar da derin ve anlamlı konuşmalarda azalma yaşanabiliyor. Dijitalleşme, çocukların eğitimine de etki ediyor. Eğitim materyalleri dijital platformlara taşınırken, uzaktan eğitim modelleri daha yaygın hâle geliyor. Bu durum, ailelerin çocuklarının dijital okuryazarlık düzeyini artırmalarını ve ekran sürelerini dengede tutmalarını gerektiriyor. Sosyal medya ve diğer dijital platformlar, aile üyelerinin dış dünyayla bağlantısını artırırken, aynı zamanda sanal dünyanın gerçek dünya ilişkilerini nasıl etkilediği de bir soru işareti olarak duruyor. Özellikle genç bireyler, çevrimiçi sosyal etkileşimlere daha fazla odaklanırken, aile içi ilişkiler bazen ihmal edilebiliyor. Dijitalleşme, aile yaşantısını karmaşık bir hâle getiriyor ancak aileler, bu değişime uyum sağlamak ve olumlu etkileri değerlendirmek için bilinçli bir şekilde hareket edebilirler. Aile üyeleri arasında açık iletişim, dijital eğitim ve güvenlik konularında bilinçli bir yaklaşım, ailenin dijitalleşme sürecini sağlıklı bir şekilde yönetmesine yardımcı olabilir. Aile üyeleri dijital araçları etkili bir şekilde kullanarak iletişimlerini güçlendirebilir, eğitimde yeni fırsatlar yaratabilir ve ilişkilerini sürdürülebilir kılabilirler. Ancak bu süreçte bilinçli ve dengeli bir yaklaşım benimsemek, ailenin sağlıklı bir dijital denge kurmasına yardımcı olacaktır.



DİJİTAL ÇAĞDA

ÇOCUK YETİŞTİRMEK



Çocuk yetiştirmek tarih boyunca anne babaların her zaman en önemli sorunu olmuştur. Önceleri çocuğun bakımı ve ihtiyaçlarının karşılanması; ya da çocuğun kimlerle nerede ve ne zaman buluştuğu, görüştüğü veya eve ne zaman döneceği soruları önem taşıyordu. Günümüzün değişen koşullarında ise aileler için çocuğu ile anında iletişim kurabilmek veya onun bilgiye daha hızlı ulaşmasını sağlamak amacıyla eline verilen cep telefonları ile hangi sosyal medya kanallarında kimlerle ne kadar süre iletişimde olduğu ve bu iletişimlerin nasıl sonuçlar doğuracağı ile ilgili kaygıları önem kazanmıştır. Dijital dönüşümden önce çocuklara el becerileri ya da yaşamsal beceriler kazandırmanın önemi tartışılırken günümüzde daha kompleks beceriler olan öz denetim ve muhakeme becerilerinin desteklenmesinin önemi artmıştır. Günümüzde bebekler doğumdan itibaren ekranlarla tanışmaya başlamıştır. Bebeğin etrafındaki uyaranlar; anne babası, kardeşleri, oyuncaklar, nesneler, dijital oyuncaklar ve diğer insanlar olabilir. Bebekler parmaklarıyla dokunmayı ve keşif yapmayı sevdiklerinden dijital objeler onlara çok cezbedici gelir. Araştırmalar; bebeklerin tablet, telefon ve bilgisayardaki görüntüleri çok anlamlandıramasalar da görmüş ve duymuş olduklarını ertelenmiş taklit yoluyla daha sonraları ortaya çıkardıklarını ve bu durumun bebeğin beynine zarar verdiğini ortaya çıkarmıştır (Kurtoglu Erden ve Uspahlivan, 2021; Lerner ve Barr, 2014). Küçük yaşta gelişimin sağlanabilmesi için karşılıklı iletişim oldukça önemlidir. Anne babanın ve özellikle bebeğe bakan diğer insanların sıcak ilgisi, bebeğin kişiliğini ve gelecekteki yaşantılarını olumlu yönde etkiler.

Amerikan pediatri akademisi (2016) iki yaşından önce ekran kısıtlamasının önemli olduğunu, eğer kullanılması çok gerekliyse sadece görüntülü sohbet için yarım saat süreyle kullanılmasını, ayrıca iki yaşından sonra da ekran süresinin bir saat ile sınırlandırılmasını; tablet, telefon ve bilgisayarların iletişim amaçlı kullanılmasını, kullanılırken de yüksek kaliteli ve gelişimsel düzeye uygun programlar seçilmesini önermiştir. Bebeklere verilecek yüksek kaliteli, etkileşimli özellik taşıyan programlar, bebeğin erken dönemde dil becerilerinin, akademik becerilerinin ve yaratıcılığının gelişmesine katkı sağlar. İki yaşından küçük olan çocukların ekrana iki saatten fazla bakmasının dil gelişiminde geriliklere neden olduğu (Chonchiya ve Pruksananonda, 2008), yedi saatten fazla ekrana maruz kalanların ise dikkat problemleri yaşadıkları belirtilmiştir (Lerner ve Barr, 2014). Aneak çocukların dijital araçlarla bu kadar iç içe olmalarının nedenleri arasında hiç şüphesiz anne baba tutumları ilk sırayı almaktadır. Anne babanın ekranları bakıcı niteliğinde kullanması, çocuğun ekrana daha fazla süre maruz kalmasına ve daha fazla zarar görmesine neden olmaktadır. Ebeveynlerin ekrana olan ilgisi de çocuğun kullanımını artırır ve dijital ortamlar çocuğun en önemli işi, uğraşı halini alır.

İki yaşından önce çocuğun gelişim alanlarında görülen hızlı gelişme iki yaş sonrasında nispeten durağan bir hal almıştır. İki yaş ve sonrası çocuğun işi; oyun oynayarak dünyayı algılamak, yeni şeyler öğrenmek, eğlenceli zaman geçirmek ve oyunlar yoluyla ilerdeki hayatının provasını yapmaktır. Bu noktada çocuğun yaşlılarıyla zaman geçirmesi önem kazanır. Yaşlılar ve oyun oynamak ona yeni alışkanlıklar kazandırır, dünyayı anlamlandırmasına yardım eder ve onu rahatlatır. Bununla birlikte yerinde ve zamanında kullanılan ekranlar da, çocuğun dil gelişimin destekler, yeni bilgileri eğlenceli, yaşına uygun kaliteli programlarla öğrenmesine, bulunduğu ortama kolaylıkla uyum sağlamasına ve erken akademik başarıların kazanılmasına yardımcı olur.

Öte yandan dijital oyunlar çocukların sanal ile gerçeği birbirinden ayırt edememelerine, sanal dünyada gördüklerini gerçek olarak algılamalarına neden olmakta; yada gördüklerini gerçek olarak algılamalarına neden olmakta; hatalı dil kullanımı ile ana dilinden uzaklaşma, ya da kültürel yapıya uygun olmayan içerikler ile özdeşim kurma sonucu toplumdan soyutlanma davranışları görülmektedir. Okul döneminde ise, çocuk okula başlasa da hâlâ oyun döneminde. Oyun oynamayı sever ve oyun onun hayatının en önemli ihtiyaçları arasında yer alır. Oyun çocuğun işi ve en önemli öğrenme aracıdır.

Dijital oyunlar da bu noktada destekleyici olabilir. Yücelyiğit ve Aral, 2020 yılında yaptıkları bir araştırmada dijital oyunlar sayesinde çocuklarda yaratıcılığın ve problem çözme becerilerinin arttığını, hayal gücü desteklenen çocuğun öğrenme ile ilgili sorumluluk aldığını ve öğrenmenin hayat boyu sürdüğünü tespit etmiştir. Büyükkarcı ve Müldür ise 2017’de, dijital araçların akran iletişimini artırdığını, özellikle yüz yüze iletişim kuramayan çocuklarda sosyal becerilerin desteklendiğini kaydetmiştir. Bazı eğitim platformlarının da okul çağı çocuklarının okuma becerilerini istenen yönde etkilediğini, okumayı sevdirdiğini ve bunun da akademik başarılarla önemli katkılarının olduğunu belirtmiş ve çocuklar tarafından sık kullanılan internetin; çocukların kendini tanıması, kendi doğru ve yanlışlarını bilmesi, kural ve değerlendirmelerini kendi kendine yapmasını da sağlayabilen bir araç olduğunu ifade etmiştir. Ayrıca eğitim alanında kullanılan simülator uygulamalarının farklı bakış açısı kazandırma, problem çözme, iletişim ve iş birliğini geliştirme aracı olarak kullanılması da olumlu kazanımlar sağlar. Çocukluk çağında dijital dünyada adından en çok söz edilen eğitimler stem ve kodlama eğitimleridir. 21. yüzyılın önemli becerilerinden biri kodlama eğitimi olup okul öncesi dönemde Alice, Scratch gibi kodlarla çocuklar kodlama eğitimine giriş yapmaktadırlar. Stem eğitimi üretken, eleştirel düşünebilen, teknolojiyi doğru kullanabilen bireyler yetiştirirken kodlama eğitimi de okul öncesi dönemde harflerin öğrenilmesi, harf karmaşıklığı yapmadan okumaya geçişi kolaylaştırmaktadır. Çocukların bilgisayar karşında uzun süre hareketsiz kalmaları onların kalp ve damar hastalıklarına yakalanmalarına, besinlerle alınan enerjinin harcanmamasına ve dolayısı ile obeziteye, postür bozuklukları ve göz rahatsızlıklarına da sebep verdiği bildirilmektedir (Ediş, 2020). Aynı zamanda şiddet içerikli oyunlar da çocukların arkadaşlarına ve ailelerine şiddet uygulamalarına, yalnızlaşmalarına, asosyal kişilik geliştirmelerine, yaygın argo kullanımına, akademik başarılarının düşmesine ve toplumdan soyutlanmalarına neden olmaktadır. Bu tip oyunlar aynı zamanla çocukların kaygı, korku gibi duygularını da yoğun, sürekli yaşamasına ve çocuklarda buna bağlı psikolojik rahatsızlıkların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Ayrıca çocukların, interneti oyunlar dışında haberleşme aracı olarak kullanmasının en yaygın yolu facebook, instagram gibi sosyal medya kanallarıdır. Sosyal medya kullanımı yaşının da düşük olması, çocuğun yaşına uygun olmayan içeriklere maruz kalmasına neden olur. İnci, Akpınar ve Kandır 2017’de çocuğun internette uzun vakit geçirmesinin internet bağımlılığına yol açtığını belirtmiştir. İnternet bağımlılığı çocuğun yaşamını derinden etkiler, sağlıksız toplumsal ve aile ilişkileri, psikolojik bunalımlar geliştirmelerine sebep olur. Uzun süre internette vakit geçirme sonucunda yasaklı sitelere girme, yaşına ve gelişim düzeyine uygun olmayan görüntülerle karşılaşma, uygun olmayan cinsel bilgiler edinme, cinsel kimlik karmaşası yaşama, ihmal ve istismara uğrama söz konusu olabilmektedir (Odabaşı v.d.,2007).

Ergenlik döneminde ise bireyler değişen vücutlarına adapte olmaya çalışırken aynı zamanda kendilerine yeni bir kimlik yaratmak çabası da taşırlar. Bir yandan kendilerini ispatlama, bir yandan toplumda var olma isteği onların sanal ortamlarda zorbalığa ihmal ve istismara uğramalarına yol açabilir. Sanal oyun gruplarında ergenlerin kimlerle karşılaşacağı da tam bir muammadır aslında. Yee,N (2006) yaptığı bir araştırmada sanal oyun oynayan 11-68 yaş aralığında olan ve ortalama yaşı 26 olan gruptaki bireylerin %50’sinin tam zamanlı çalışan, %36’sının evli, %22’sinin ise çocuk sahibi olduğunu; aralarında üniversite öğrencilerinin, genç yetişkinlerin, orta yaşlılar ve emeklilerin de bulunduğunu bildirmiştir. Demografik olarak bir araya gelme ihtimali olmayan bu insanlar aynı oyunu oynamaları açısından değerlendirilince bu bulgu önemli ve çarpıcıdır.

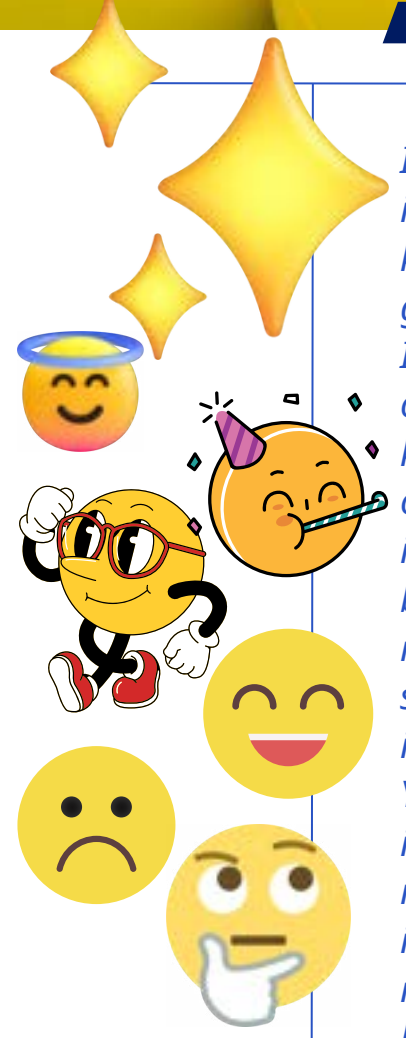
Sanal ortamlarda var olan üç boyutlu gerçeklik algısı ile hiç gitmediğimiz belki de gidemeyeceğimiz yerlere seyahat edebilmek, müzeleri ve öğren yerlerini zahmetsizce görebilmek, sanat konusunda ergenlerin ufkunu açacak ve onların dünyalarını zenginleştirecektir. Ergenler ergenlik dönemindeki olgunlaşma becerileri ile var olan sorun çözme becerilerini dünyanın sorunları için kullanabilecek düzeye geldiklerinde dünya gerçekten tadına doyulmayacak bir hal alacaktır. Ergenlik döneminde dijital araçlar sayesinde kolaylıkla dijital bağımlılık gelişebilmektedir. Bağımlılık sonucu siber zorbalığa maruz kalan çocuklarda ortaya çıkan belirtilerin endişe verici olduğu belirtilmektedir. Tırnak yeme, uyku bozuklukları, akademik başarıda dalgalanma, okula gitmek istememe, internet adresini değiştirme isteği; internet kullanımı sonrasında üzüntü, öfke, sık hastalanma, kendine zarar verme gibi endişe verici sonuçlar görülebilmektedir (Güvendi, Tekkurşun, Demir ve Keskin, 2019). Bunun yanı sıra internette kimlik bilgilerinin çalınması da ergenler ve çocuklar açısından dikkat edilmesi gereken diğer bir konudur. Teknolojik araçların gençlere uygun şekilde verilmesinin; problem çözme, eleştirel düşünme becerilerinin yanında bilgiye nasıl ve nereden ulaşabileceğinin bilinmesine, hayal gücü ve yaratıcılığın güçlenmesine; çocuğun yaşlıları arasında kendini iyi ifade edebilmesine, olumlu ve sağlıklı ilişkiler kurabilmesine yardımcı olduğu da araştırmalarla ortaya çıkarılmıştır (Bayrak, Çelik, 2020; Çelik ve Ulusoy, 2019) Çocuk yetiştirme konusunda anne babalara ve öğretmenlere düşen en büyük görev, dijital okuryazarlık kazanmaktır. Çocuğumuzun internet kullanımı ile ilgili olarak dikkatli ve uyanık olmalıyız. Dijital okuryazarlık becerisi kazanmalıyız. Bu beceri, günümüzün en önemli becerilerinden biridir. Eleştirel düşünme, dijital araç kullanımı, sosyal katılım, çevrimiçi bir platformda profil oluşturma, bilgiye ulaşma ve bu bilgiyi kullanma gibi soruların yanıtı, dijital okuryazarlık konusu içerisinde işlenir. Çocuğun bıraktığı dijital ayak izlerinden ne yöne gittiğini takip eden, çocuğu veya öğrencisi ile sevgi ve güven temeline dayalı ilişkiler kuran yetişkinler; çocuğun hayatını olumlu yönde değiştirecek, zenginleştirecek ve ona artı özellikler katmayı başaracaktır. Her çocuk; yanında kendisini önemseyen, seven ve kendisi ile ilgilenen bir yetişkinin olmasını hak eder.

AYŞEGÜL ÜREK

KAYNAKÇA

- Aral,N. (2022). “Dijital Dünyada Çocuk Olmak”. Trt Akademi Dergisi, 7(16), 1136-1147.
- Kaya, Gamze İnan. (2021). “Dijital Çağda Çocuk Yetiştirme ve Eğitim: Değişen Roller”. İnsan & İnsan, 8(27), 83-100.
- Palti Ceni.(2015). “Sanal Oyunlar”. Gelişim, (1), 37-41.
- Köksal, Sevcen A, Palti CENİ.(2012). “Siber Zorbalık”. (2), 38-45.
- Selçuk, Ayşe B.(2023).
- <https://www.youtube.com/watch?v=Pyz78GuleFw>

İletişim Biçimi Olarak EMOJİLER



İletişim, en basit ve temel anlamıyla kaynağın alıcıya mesaj iletme sürecidir. Bu sürecin gerçekleşmesi için seçilen kanallar birbirinden farklılık gösterir. İletmek istediğimiz mesajı çok farklı kanalları kullanarak alıcıya ulaştırabiliriz. Bundan sonrası alıcının birçok farklı etkenin etkilediği algı sürecine göre şekillenir.

İletişimin en önemli şekillerinden biri sözsüz iletişimdir. Sözsüz iletişim, birden fazla insanın olduğu her ortamda iletişimsizliği imkansız kılan bir iletişim şeklidir. Jest ve mimiklerimiz, beden dilimiz, kıyafetlerimizin rengi ve biçimi, sözsüz iletişimin önemli unsurlarındandır. Bu unsurlar sözlü iletişimin olmadığı ortamlarda iletişim yokluğunu imkansız kılar. Aynı zamanda sözsüz iletişim unsurları, sözlü iletişimi etkili kılmak konusunda vazgeçilmezdir. İletişimi yapılandırırken kelimeler %10, ses %30 ve beden dili %60 oranında rol oynar. Bu bilimsel gerçekler bize gösteriyor ki; bir mesajı sözle iletirken nasıl söylediğimiz yani ses tonumuz ve beden duruşumuz, kaynağın mesajı çözümleme aşamasında son derece önemlidir. Peki yaşadığımız tarihsel dönemde iletişim süreçlerinin farklılaşması, farklı iletişim yapılaşmalarının oluşması, iletişim süreçlerimizi nasıl etkiledi?

Yaşanan tarihsel döneme göre insanlık tarihinde iletişim şekillerimiz de değişim gösterdi. Teknolojinin insan hayatına girmesiyle küreselleşen dünyamızda farklı iletişim biçimleri oluştu. Özellikle sosyal medya platformlarının ve mesajlaşma uygulamalarının hayatımıza girmesiyle etkileşimi yoğun bir internet kullanımı söz konusu oldu. Etkileşimli iletişim kavramını daha yoğun hissettiren bu yeni medya ortamında insanlar, içerik oluşturma ve paylaşım yapma konusunda aktif hale geldiler. İletişim kurma alışkanlıklarımız sosyal medyadan sonra farklılaştı. Canlı yayın bağlantılarının haricinde sözsüz iletişimin kullanılmadığı bu ortamlarda sözsüz iletişim unsurlarının yerini “emoji” dediğimiz görsel grafikler aldı.

Emojileri; insanların duygu ve düşüncelerini ifade etmek, ifadelerini desteklemek için kullandıkları görsel simgeler olarak tanımlayabiliriz. Japonca’da “e” (görsel) ve “moji” (harf, karakter) anlamına gelen sözcüklerin birleşimiyle adlandırılan emojiler, duygu ve düşüncelerimizi anlatma sürecinde iletişimi hızlandırmıştır. Yazdığımız ifadeleri destekleme sürecinde etkili olan emojiler, aynı zamanda tek başına kullanımında da duygu ve düşünce ifade edebilmektedir. Tek bir emoji kullanarak, birçok kelimeyle ifade edeceğimiz duygu ve düşüncelerimizi anlatabiliyoruz. Toplumlar arasındaki dil farkından kaynaklanan iletişim engeli, emojiler sayesinde oluşan simgeler aracılığıyla biraz da olsa ortadan kalkabiliyor. Emojiler, dijitalleşen iletişimde ortak bir görsel dil oluşturuyor. Aynı zamanda bu durumun sosyal platformlarda iletişim dilinde daha az kelime kullanımına sebep olduğu, kelime dağarcığını olumsuz etkilediği ve toplum diline olumsuz etki ettiği konusunda eleştiriler de yer alıyor

Emojilerin, sosyal platformlarda duygu ve düşüncelerimizi ifade etme aracımız haline geldiğini ve yüz yüze iletişimdeki sözsüz iletişimin yerini aldığını söyleyebilir miyiz? Sözsüz iletişimin unsurlarını düşündüğümüzde tam olarak yerini aldığını söyleyemesek bile iletme istediğimiz mesajı destekleme konusunda katkı sağladığını yadsıyamayız.

Marshall McLuhan’ın küresel köy kuramını düşündüğümüzde, zaman ve mekan algısının yok olduğu ve dijital bir iletişim sisteminin kurulduğu bu küresel köyün ortak bir dili de olması gerektiği sonucuna varırız. Emojilerin, bu küresel köyün ortak dili olduğunu söyleyebiliriz.

Filiz BAŞAK TUNÇEL

KAYNAKÇA

- Anık, C. (2014). İletişim Sosyolojisi Kuramsal Temelleri. İstanbul: Derin Yayınları.
- Aral, E.(2018). “Ortak Dil Olarak Tinlemler (Emojiler)”, Uluslararası Türk Lehçe Araştırmaları Dergisi (TÜRKLAND), 2(2): 434-451.
- Erdoğan, İ, (2011). İletişimi Anlatmak, 4. Baskı, Pozitif Matbaacılık, Ankara.
- Yüksel, Ahmet Haluk. (1994). Bireylerarası İletişime Giriş, Eskişehir: T.C Anadolu Üniversitesi ESBAV Yay. No:96.

RENKLERİN DÜNYASIYLA

GRAFIK TASARIM

Dijital çağ, görsel iletişimin en etkili olduğu bir dönemi işaret ediyor. Grafik tasarımı, bu çağın vazgeçilmez unsurlardan biri haline gelmiştir. İnternet, mobil teknoloji ve dijital platformların hakim olduğu günümüzde grafik tasarımı becerileri hem kişisel hayatta hem de iş dünyasında büyük önem taşıyor. Grafik alanında, sanki renklerin gizli diliyle konuşuyor gibi piksellerle dans ederken gizemli bir yolculuğa çıkarsınız. Mesleki eğitim alan genç tasarımcı adayları, bu görsel dünyanın kapılarını açar. Fotoğraf işlemenin sihirli dünyasına adım atarlar. Vektörel evrende yolculuk ederken tasarımın temellerini öğrenirsiniz. Dijital çağın trolleri “Bu pikseller beni delirtiyor!” diye feryat ederken siz genç tasarımcılar yeni bir dünya keşfetmek için heyecanla araştırmalara dalarsınız. Grafik tasarım alanı renklerin dansıyla, piksellerin kucaklaşmasıyla ve yaratıcılığın sınırlarını zorlamakla dolu bir dünyadır.

Meslek lisesinde grafik bölümü eğitimi alan genç tasarımcı adayları; renkleri, kompozisyonları ve tasarımın büyüleyici dünyasını keşfederler. Burada fotoğraf işlemede çılgın düzenlemeler yapmak, vektörel dünyanın içine dalmak ve tasarımın temel prensiplerini öğrenmek kaçınılmazdır. Bu eğitim grafik yolculuğunda ilk adımdır ve renkli kalemlerin, dijital tuvallerin ve yaratıcılığın coşkulu bir dansına dönüşebilir. Ancak eğlence bitmiyor. Asıl parti yükseköğretimde başlıyor. Üniversite veya sanat okulları, grafik tasarımını daha da derinlemesine keşfetmek ve profesyonel bir yaklaşım kazanmak için harika yerlerdir. Burada renk teorisiyle kafa patlatırken tipografinin dansını öğrenirsiniz. Bir tasarımın ardındaki düşünce sürecini anlarsınız. Grafik tasarım alanında kariyer planlaması ise macera dolu bir yolculuktur. Grafik tasarımı alanında bir kariyer hedefliyorsanız sürekli olarak kendinizi geliştirmeniz ve yenilikleri takip etmeniz, kritik öneme sahiptir. Yaratıcılığı canlı tutmak, yeni teknolojilere adapte olmak ve tasarım trendlerini takip etmek başarı için önemli unsurlardır. Ayrıca portföyünüzü güncel tutmalı, iş deneyimi edinmeli ve sektördeki diğer insanlarla bağlantılarınızı artırmalısınız. Dijital çağın getirdiği hızlı değişim, grafik tasarım alanında da sürekli bir evrimi beraberinde getiriyor. Bu sebeple; eğitim almak, kariyer hedeflerinizi belirlemek ve sürekli öğrenme ve gelişmeyi sürdürmek, grafik tasarımı alanında başarılı olmanın anahtarıdır.

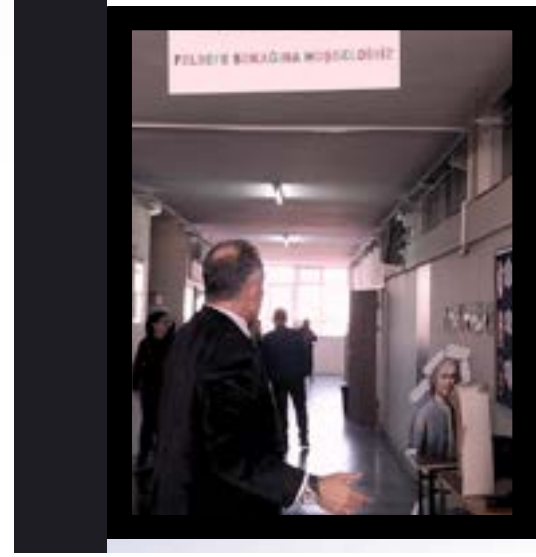
Ajans dünyasında çalışabilir, reklam kampanyalarının yaratıcı beyni olabilir, kitap kapaklarına hayat verebilir veya kendi tasarım stüdyonuzu kurabilirsiniz. Freelance (serbest) çalışmak, özgürlüğü ve fırsatları beraberinde getirirken, bir firma bünyesinde çalışmak da ekip ruhu ve sürekli öğrenme şansını sunar. Bu yolculukta sürekli öğrenmek ve yaratıcılığı canlı tutmaya odaklanmak önemlidir. Yeni teknolojileri izlemek, tasarım trendlerini takip etmek ve en önemlisi, kendi benzersiz tarzını bulmak, kritik derecede önemlidir. Grafik tasarım, renklerin ve şekillerin dünyasında bir yolculuktur ve bu yolculukta yaratıcılık ve tutku vardır. Grafik tasarım ile dünyanın renkli bir şekilde yeniden biçimlenmesinde yaratıcılığınızı kullanabilirsiniz. Eğer görsel dünyanın kalbinde yer almak, renkleri ve şekilleri yönetmek istiyorsanız bu yolculuk sizin için. Grafik, görsel dünyanın sihirli kapılarından biridir. Eğer bu kapıyı açmak, renklerle dans etmek ve piksellerle konuşmak istiyorsanız, hoş geldin! Burada renklerin ve şekillerin büyülü dünyasında unutulmaz bir maceraya hazırsınız.

“INSTAGRAM”: @zsagrafik

Hülya Güven



Felsefe Sokağı



4 Aralık 2023 tarihinde okulumuz Zeynep-Salih Alp Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi felsefe zümresi öğretmenleri Arzu Onur ve Vahide Kale öğretmenlerimiz, öğrencilerle birlikte felsefe sokağı düzenlediler. Öğrencilerin insanlığı ve düşünce tarihini derinden etkilemiş filozofları tanımasını sağlayarak kuramsal bilgilerini harmanladığı; özgünlük, üretkenlik kazanmalarını sağlayan sokakta gezmek için gelen ziyaretçiler de sokağı beğeni ile karşıladı. Öğrencilerde okula aidiyet duygusunu geliştiren çalışmanın ekip ruhunu geliştirmeye de katkı sağladığı belirtildi.

İNGİLİZCE SOKAĞI

İngilizce zamanlar & 29 Ekim panosu & İnsan hakları & Sinema köşesi & Küresel ısınma & Fiillerin 1. ve 2. halleri konulu çalışmalarımız





MODA TASARIM Atölyesinde Fizik!

Öğrencilerimizde “fizik biliminin diğer disiplinler ile ilişkisi” konusunda farkındalık yaratmak ve fiziği yaşamları ile ilişkilendirmek amacıyla planlanan “Atölyemde Fizik” projesi, Moda Tasarım atölyesinde yapıldı. 6 Aralık 2023 tarihinde okulumuz Zeynep-Salih Alp Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi fizik zümresi öğretmenleri Saliha Er ve Özge Biltekin’in öğrenciler ile birlikte hazırladıkları atölye çalışmasına katılım yüksekti ve ve poje oldukça ilgi gördü.

DİJİTAL ÇAĞDA RADYO-TELEVİZYON



DİJİTAL ÇAĞDA RADYO-TELEVİZYON

Okulumuz Zeynep-Salih Alp Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Radyo-Televizyon alanı, dijital çağda dijital içeriklerdeki niteliği artırmak amacıyla hem alan içinde hem de diğer alanlarla iş birliği yaparak alanın önemini ön plana çıkarmaktadır.

Okulumuzun “Köşe” adlı e-dergisi ve okul radyosu yanında okul televizyonu çalışmaları da dijital çağın avantajlarını kalite odaklı bir şekilde ve eğitim programlarına uyumlu bir işleyişle değerlendirmektedir. Alanımızın yayınlarına okul web sitemizin dışında aşağıdaki sosyal medya adreslerimizden de ulaşabilirsiniz.

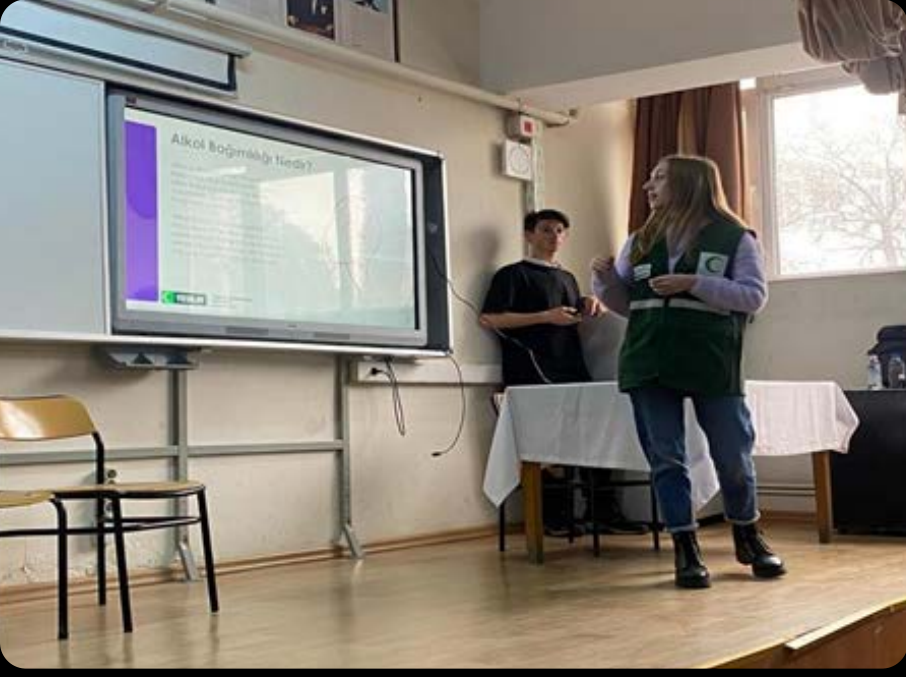
INSTAGRAM: @zsa_radyotelevizyon

YOUTUBE: @zsartv



Teknoloji Bağımlılığı

DERKEN



Bilgisayar başında çok oturmak sebebiyle oluşan fiziksel rahatsızlıklar hissetmek ve bu hissedilen rahatsızlıklara rağmen bilgisayar kullanmaktan vazgeçememekten bahsediyoruz.

Bilgisayar, internet ya da cep telefonumuz olmadığı zamanlarda değişik ortamlarda sıkılmayı, bunalmayı ve yoksunluk duygusu yaşamayı kastediyoruz.

Günlük hayatımızda, okul-ev-işyeri gibi ortamlarımızda sorumluluklarımızı yerine getirememekten ve işlere odaklanamamaktan bahsediyoruz.

Sebepler olduğu olumsuzluklara rağmen kullanmaktan vazgeçemediğimiz durumlardan bahsediyoruz.

Yukarıda kısaca tanımını yaparak başladığımız ve son yılların en çok rahatsız eden problemlerinden biri olan teknoloji bağımlılığı ile ilgili olarak okulumuz öğrencilerini bilgilendirmek amacı ile 10 Ocak 2024 tarihinde Yeşilay kurumundan gelen danışmanlar okulumuzda misafirimiz olmuşlardır ve hazırladıkları sunular, görseller ve öğrencileri aktif kılacak soru ve cevaplarla öğrencilerimizi bilgilendirmişlerdir.

OKULUMUZ SOSYAL MEDYA VE YOUTUBE HESAPLARIMIZ

Web Sayfasi: <https://zeynepsalihalp.meb.k12.tr/>

Mail adresi: 216457@meb.k12.tr

X Adresi: @srpelymn

Radyo - Televizyon Alanı YoutubeAdresi: [@zsartv](http://www.youtube)

Radyo - Televizyon Alanı İnstagram Adresi: @zsa_radyotelevizyon

Grafik ve Fotoğraf Alanı İnstagram Adresi: @zsagrafik

